1970
Ex I

BrQ
2 008
ARBETARRÖRELSENS
ARKIV OCH BIBLIOTEK

VALMANIFEST

antaget av socialdemokratiska partistyrelsen vid möte i Kramfors den 11 augusti 1970

I valet 1970 skall vi för första gången samtidigt välja riksdag och förtroendemän i landsting och kommuner. Valets utgång avgör vilka grundläggande idéer och krav som skall prägla utvecklingen under 1970-talet.

Socialdemokratin vill

- trygga den fulla syselsättningen inför en tid av snabba förändringar och internationell oro och förhindra att den tekniska utvecklingen får orimliga sociala konsekvenser
- avskaffa klasskillnader och sociala orättvisor och arbeta för ökad jämlikhet
- utvidga och fördjupa demokratin i det svenska samhället, på arbetsplatserna och i det ekonomiska livet i stort
- fullfölja vår självständiga neutralitetspolitik och arbeta för fred, nedrustning och internationell solidaritet.

De borgerliga partierna vill åstadkomma maktväxling och regimskifte. Talet om maktväxling har en social och politisk innebörd. I Sverige är alltjämt ekonomisk makt och välstånd ojämnt fördelade. De sociala motsättningarna lever i vardagen. Intressena bryts mot varandra på arbetsplatserna, i avtalsrörelserna och i det ekonomiska livet.

Arbetarrörelsen är en folkrörelse framsprungen ur denna intressekonflikt. Samarbetet mellan socialdemokratin och fackföreningsrörelsen är ett uttryck för löntagarnas organiserade samverkan för att hävda sina intressen. De borgerliga partierna har ett annat ursprung och en annan intresseförankring. Folkpartiet och moderaterna stöds ekonomiskt av storföretagen.

Oppositionens krav på regeringsmakten innebär inte någon växling i den privata ekonomiska makten. I stället skulle den politiska makten övergå till andra intressen än dem som socialdemokratin företräder.

Valets utgång avgör om 1970-talets politik skall präglas av de idéer om trygghet, solidaritet och jämlikhet som bär upp arbetarrörelsen.

socialdemokraterna

Arbetarrörelsens Arkiv
och Bibliotek

Inför valet sammanfattar socialdemokratin sin politik i följande punkter

1 Vi skall fullfölja en fast och konsekvent neutralitetspolitik. Vi formar själva denna politik. Inom dess ram vill vi verka

- för fred och avspänning i världen och ett starkare FN
- ökat stöd till de fattiga folken i deras strävan efter nationell frigörelse, social utjämning och ekonomisk utveckling
- friare handel och vidgat ekonomiskt samarbete.

Vi vill fortsätta en politik som befäster Sveriges neutralitet och bevarar möjligheterna att i vårt eget land och internationellt verka för solidaritet och social rättvisa. Från dessa utgångspunkter måste formerna bestämmas för vår medverkan i ett vidgat ekonomiskt samarbete i Norden och i Europa.

2 Vi vill en fast ekonomisk politik som inriktas på full sysselsättning, snabb ekonomisk utveckling, ekonomisk stabilitet och en fördelning av produktionsresultatet som leder till ökad jämlikhet.

Vi vill

- internationell samverkan för en effektivare konjunkturpolitik
- hög investeringsnivå inom landet, i dagens läge särskilt på det industriella området
- resurser för samhället att snabbt och effektivt ingripa till skydd för sysselsättningen och att motverka överhettning i ekonomin.

Vi avvisar en politik som söker bemästra prisstegringar genom ökad arbetslöshet eller rasering av reformer. Vi avvisar de borgerliga partiernas överbudspolitik som skulle innebära en försvagad finanspolitik och leda till större prisstegringar och försämrad utrikeshandel.

3 Vi vill en aktiv arbetsmarknadspolitik och näringspolitik för att säkra den framtida sysselsättningen. Detta är en gemensam angelägenhet för samhället, löntagarna och företagarna.

Vi vill

- bygga ut den aktiva arbetsmarknadspolitiken — särskilt med hänsyn till den äldre arbetskraften och till de handikappade
- vidareutveckla och förstärka de näringspolitiska instrument som skapats under de senaste åren till full verkningskraft under 70-talet
- bygga ut samhällets och löntagarnas insyn och medinflytande i näringslivet för att påverka företagens framtidsplanering.

Vi avvisar de borgerliga försöken att hindra samhället från att skapa de instrument som är nödvändiga till skydd för medborgarnas sysselsättning.

4 Vi eftersträvar likvärdiga sysselsättningsmöjligheter och levnadsvillkor för människor i olika delar av landet.

I detta syfte vill vi bl a fullfölja

- en förstärkt lokaliseringspolitik
- ett förbilligande av transporter
- en effektiv kommunal skatteutjämning
- en fortsatt decentralisering av det högre utbildningsväsendet
- en utflyttning av statliga myndigheter
- en ökad etablering av statliga och privata industrier i orter och områden som behöver utvecklingsstöd
- åtgärder till stöd för service i glesbygd.

En regionalpolitik med verkningskraft kan bara bedrivas av ett starkt samhälle, som förmår motverka marknadskrafternas fria spel. Det borgerliga motståndet mot näringspolitiken drabbar i särskilt hög grad möjligheterna att åstadkomma regional balans.

5 Vi vill demokrati och rättvisa i arbetslivet. Löntagarnas organisationer formar sina program för företagens och arbetsplatsens demokratisering. Vi är beredda att medverka till att de fackliga kraven kan förverkligas.

Vi vill ett arbetsliv med god miljö, fritt från de hälsorisker som de anställda nu upplever. Därför kommer vi att genomföra en ny lag om arbetsmiljö, förstärka arbetarskyddet och utvidga företagshälsovården.

En förstärkt ställning för de anställda förutsätter en starkare ställning för löntagarna i det ekonomiska livet i stort. De borgerliga angreppen på näringspolitiken är därför ett hot mot demokratiseringen av arbetslivet.

6 Vi vill en utjämning av sociala förmåner och rättigheter mellan olika grupper av löntagare. Arbetare och tjänstemän möter allt oftare likartade problem i arbetslivet. Det stora löntagarkollektivet har gemensamma intressen.

Vi avvisar de borgerligas försök att splittra löntagarna. En splittring kan enbart minska deras möjligheter till gemensamma förbättringar. Vi avvisar de borgerligas försök att utmåla en förbättring av arbetarnas sociala villkor som en försämring för tjänstemännen.

7 Vi vill en skattepolitik som leder till ökad utjämning. Därför vill vi trygga genomförandet av skattereformen som ger 2/3 av inkomsttagarna sänkt skatt och som ger kvinnorna full skatterättvisa. Företagsbeskattningen bör ses över och reformeras.

Vi avvisar det moderata skatteförslaget som innebär att höginkomsttagarna skulle vältra över en stor del av sin skattebörda på de lägre inkomsttagarna.

Vi avvisar mittenpartiernas dubbelspel att dels godta regeringens skattesänkningar för de lägre inkomsttagarna och dels utan ekonomisk täckning lova skattesänkningar för de högre inkomsttagarna i framtiden.

8 Vi vill fullfölja ett omfattande reformprogram för en trygghetsskapande socialpolitik.

För pensionärerna innebär vår politik fortsatta standardförbättringar. Vi vill också slå vakt om pensionärernas rätt till trygghet när det gäller bostad, service och vårdmöjligheter. Vi vill bygga ut den sociala hemhjälpen, fortsätta upprustningen av pensionärsbostäder och fullfölja de särskilda insatserna för äldre i glesbygderna.

Vi vill pröva såväl frågan om en allmän sänkning av pensionsåldern som frågan om en mera rörlig pensionsålder.

För barnfamiljerna innebär vår politik fortsatta förbättringar av samhällets ekonomiska stöd samt snabbt utbyggd förskola, barntillsyn och annan service. Förbättringarna av kontantstödet vill vi i första hand inrikta på familjer med låga inkomster.

Fortsatta kraftiga ansträngningar måste göras för att förbättra de handikappades villkor. Vi vill nu framför allt ge de handikappade bättre möjligheter till utbildning och sysselsättning.

Vi vill också

- bygga ut socialförsäkringarna genom bättre ersättningar vid yrkesskada och vid arbetslöshet
- fortsätta utbyggnaden av den av samhället bedrivna öppna sjukvården, bygga ut långtidssjukvården samt förstärka de förebyggande insatserna på vårdområdet
- genomföra en tandvårdsförsäkring och förstärka folktandvården
- skapa en ny lagstiftning för den kommunala socialvården med förankring i arbetarrörelsens målsättningar och värderingar.

9 Vi vill jämlikhet mellan män och kvinnor. Därför vill vi reformera familjerätten, trygga genomförandet av individuell beskattning med rättvisa åt kvinnorna och röja undan hinder för kvinnans jämlikhet i yrkeslivet, i det fackliga arbetet, inom politiken och på samhällets andra områden.

10 Vi vill att utbildningspolitiken skall främja jämlikhet i det svenska samhället.

Därför vill vi fullfölja de stora skolreformerna och i särskild grad satsa på

- en snabb utbyggnad av förskolan
- en utformning av ungdomsskolans innehåll så att alla typer av begåvningar kommer till sin rätt

Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek
Stockholm
2 6247 028 042

- ökade resurser till vuxenutbildningen och ökade möjligheter till högre utbildning för människor med kort skolutbildning.

Vi avvisar försöken att bromsa reformpolitiken på utbildningsområdet. Vi avvisar de konservativa strävandena att hindra vidgade utbildningsmöjligheter särskilt för vuxna.

11 Vi vill en fortsatt hög bostadsproduktion som uppfyller det socialdemokratiska målet om 1 miljon nya lägenheter på tio år. Vi vill därutöver särskilt inrikta resurserna på en förbättrad service, en allsidig boendemiljö och en sanering av förslitna bostadsbestånd.

Vi vill jämlikhet i boendet genom stöd åt konsumtionssvaga grupper och kamp mot markspekulation. Vi vill ökat inflytande för samhället och bostadskonsumenterna över markens användning och bostädernas produktion och förvaltning.

Därför avvisar vi de borgerligas attacker på kooperativ och allmännyttig bostadsproduktion.

12 Vi vill en miljöpolitik som ger oss bättre arbetsplatser och bostadsområden samt bättre möjligheter att utnyttja fritiden. Vi vill en aktiv kamp mot föroreningar av luft och vatten och mot bullerstörningar.

Vi vill en effektiv planering av mark och vatten, en skärpt lagstiftning mot miljöfarliga produkter, fortsatt snabb utbyggnad av reningsanläggningar, aktiv naturvård, effektiv miljövårdsorganisation, fortsatta forskningsinsatser, hög beredskap mot oljeskador m m.

Vi vill tillsammans med andra nationer arbeta för att avvärja det hot mot vår framtid, som miljöförstöringen innebär. Därför har Sverige tagit initiativet till FN:s världskonferens om miljön, som äger rum i Stockholm 1972.

13 Vi vill inrikta konsumentpolitiken på att motverka näringslivets övertag över konsumenterna och på att skapa ökad jämlikhet i samhället.

Därför vill vi

- bygga ut och förstärka samhällets organ på konsumentområdet
- få till stånd en effektiv samverkan mellan samhället och konsumenternas egna organisationer
- bygga ut konsumentupplysningen
- fortsätta saneringen av reklam och annan marknadsföring
- införa en effektiv lagstiftning mot hälso- och miljöfarliga produkter
- förbättra konsumenternas rättsskydd.

Vi avvisar de borgerligas tal om förmyndarmentalitet. Konsumenternas intressen kan inte tas till vara utan ingrepp i marknadsekonomin. Kooperationen och löntagarnas organisationer måste ha stöd av starka samhälleliga institutioner.

14 Vi vill slå vakt om den kommunala självstyrelsen som en av hörnstenarna i det svenska folkstyret. Många av de reformer som upptas i detta manifest kräver för sitt genomförande medverkan och självständiga insatser av kommuner och landsting. Utöver detta har kommunerna stora uppgifter av central betydelse för medborgarna. En planmässig utveckling av det svenska samhället förutsätter därför ett växelspel mellan statlig och kommunal reformpolitik i jämlikhetens och solidaritetens tecken.

Samhällsomdaningen kräver starka och handlingskraftiga kommuner. Därför vill vi planenligt genomföra kommunindelningsreformen, se över fördelningen av arbetsuppgifter mellan stat och kommun och göra en översyn av den kommunala demokratins arbetsformer.

o o o

De borgerliga partierna eftersträvar att gemensamt överta regeringsansvaret. De förutsätter inte några svårigheter att komma överens. Men de vill inte före valet redovisa för väljarna vad en gemensam borgerlig politik skulle innebära.

Det är ett demokratiskt anständighetskrav att väljarna före valdagen får veta vad en röst på de borgerliga partierna betyder. Socialdemokraterna kräver därför att borgerligheten redovisar sitt politiska alternativ nu.

Wilhelmssons, Sthlm 1970